

Udhibiti wa Homa ya Nguruwe wa Kiafrika

Kwa kuwa homa ya kawaida ya kuvuja damu inayosababishwa na virusi vya kipekee, homa ya nguruwe ya Afrika (ASF) ni ugonjwa hatari ambao huathiri ufugaji wa nguruwe.

Huku ufugaji wa nguruwe ukianzia kwa familia hadi ufugaji wa hali ya juu, mlipuko wa ASF unasababisha kupigwa marufuku kabissa kwa uuzaaji wa nyama ya nguruwe na machinjio, vichinjio na viwanda vya usindikaji wa nguruwe karibu na kusababisha ukosefu wa ajira.

Udhibiti wa magonjwa

Udhibiti unaofuata wa ugonjwa hutegemea utambuzi wa haraka na utambuzi wa ugonjwa huo pamoja na hatua za haraka na za ufanisi za kuzuia kuenea na kuondoa kwa muda mfupi iwezekanavyo. Mpango wa utekelezaji wenyewe sheria unahitajika ili kukabiliana na uvunjaji mara moja.

Vile vile, jukumu kuu la wamiliki wa nguruwe na kukubalika kwake kwa hatua za udhibiti kunasisitizwa na haraka ASF inashukiwa, uwezekano mdogo wa kuenea. Nguruwe walioambukizwa hushiriki kiasi cha kutosha cha virusi kabla ya kupata dalili za ugonjwa na uharibifu ni mdogo sana wakati dalili za ugonjwa zinatambuliwa na kuripotiwa ili kuhakikisha kwamba haiachi shamba moja hadi jingine.

Weka karantini eneo linaloshukiwa kuwa na ASF na hii inategemea aina ya uendeshaji wa kilimo. Watu wanaotoka katika eneo lililowekwa karantini lazima waangamizwe. Utambuzi huo unathibitishwa kwa kuwasilisha sampuli kwenye maabara na pia sampuli za wengu na lymph nodi hupimwa kwa nguruwe wanaokufa kiasili.

Zaidi ya hayo, uchunguzi uliothibitishwa, kuua nguruwe wote walioambukizwa na walioguswa na kutupa maiti ipasavyo. Uuaji wa nguruwe hufanywa kibinadamu na wamiliki hulipwa fidia na mahali hapo hutiwa dawa mara moja na kuachwa bila nguruwe kwa muda uliowekwa. Baadaye anzisha 10% ya kiwango cha hifadhi ya nguruwe ili kuhakikisha kuwa majengo hayana virusi vya ASF.

Ruhusu nguruwe kusafiri kwa uhuru katika eneo lote na

kuwachunguza kwa muda wa wiki 6 na baada ya kipindi kupita, rudi kwa kawaida ikiwa hakuna ishara ya ASF itagunduliwa. Ili kudhibiti marufuku ya nguruwe, kuuza nguruwe kutoka kwa mashamba yanayojulikana ambayo hayajaambukizwa.

Hatua za udhibiti zinashindwa kutokana na kuchelewesha uchunguzi, kushindwa kulipa fidia, kushindwa kudhibiti utembeaji wa nguruwe kutokana na mawasiliano duni, ukosefu wa rasilimali, motisha duni ya viongozi, ucheleweshaji wa urasimu na matatizo ya vifaa.

Dhibiti ugonjwa kwa maeneo ya kuzuia nguruwe, kuelimisha wafugaji, kuweka udhibiti wa uagizaji bidhaa na kufanya mpango wa uhamasishaji kwa washikadau na kuweka mpango wa dharura.